

W I N S L Ø W

Jeg vil gerne starte med - på Advokatrådets vegne - at **takke for invitationen** til denne høring om Justitsområdet i Grønland. Det er vi meget glade for og vi synes det er en fantastisk idé og vi håber at det blot er begyndelsen til øget fokus på området.

I november 2016 udgav Advokatrådet en rapport om Retssikkerheden i Grønland. Rapporten er lagt frem i dag, men ellers kan den hentes på vores hjemmeside.

Det er et af Advokatsamfundets hovedformål at fremme og beskytte retssikkerheden i Rigsfællesskabet. På baggrund af dette besluttede Advokatrådet sig for i starten af 2016 at nedsætte et hurtigt arbejdende udvalg, der havde til formål at tage temperaturen på retssikkerheden i Grønland.

Og hvad var grunden så til det?

Baggrunden var, at Den Grønlandske Retsvæsenkommission i 2004 udgav sin betænkning og udmøntede sig i, at Retsplejeloven og Kriminalloven for Grønland trådte i kraft i 2010. Lovene medførte mange store væsentlige forandringer og det var Advokatrådets ønske at undersøge effekterne af lovændringerne og identificere eventuelle retssikkerhedsmæssige udfordringer og anviser anbefalinger til løsninger heraf.

Det er jo en meget ambitiøs målsætning og et sådant arbejde kan sikkert udføres på mange forskellige måder.

Vi valgte, at rapporten skulle udspringe af brugernes af retsvæsenets opfattelser af systemet og udvalget har derfor i løbet af 2016 gennemført møder med over 20 aktører i det grønlandske justitsvæsen og det er på baggrund af disse møder rapporten er blevet til.

Jeg vil gerne understrege, at det **ikke** har været hensigten eller ambitionen at udarbejde en **videnskabelig afhandling**. Vores formål har været, at rapporten skal være **overskuelig for læseren og operationel for de aktører** (herunder politikere og journalister), som interesserer sig for det grønlandske retsområde. Altså at skabe debat og fokus på området – og nu sidder vi jo alle her i dag og vi har således nået vores mål fsva angår opmærksomheden på emnet.

Ganske kort kan jeg sige om rapporten, at den indeholder forskellige emner – nemlig:

domstolene, forsvarerne, politiet, kriminalforsorgen, de kriminalretlige foranstaltninger, lovgivning og retspraksis.

Vi har ikke set på advokaternes rolle i retsvæsenet, da vi alene har haft fokus på om de myndigheder, der er ansvarlige for lovgivningen, herunder forvaltningen af lovgivningen og tildelingen af ressourcerne skaber de nødvendige rammer for retssikkerheden i Grønland.

Af hensyn til tiden i dag har vi valgt alene at sige noget om domstolene, forsvarerne og samarbejdet mellem de forskellige aktører.

Og jeg starter med domstolene:

Det grønlandske domstolssystem er kendetegnet ved, at domstolene i 1. instans (Kredsretterne) er besat af ikke-juridiske dommere. Dette system er baseret på nærhedsprincippet, som vi i Advokatrådet tillige støtter. Imidlertid er det vores opfattelse, at nærhedsprincippet skal balanceres i forhold til de almindelige retssikkerhedsprincipper.

Vi har oplevet, at en række af de aktører, vi har talt med har tilkendegivet, at der er en række dygtige kredsdommere, men at det generelle indtryk er, at det faglige niveau ikke er godt nok og at sagsbehandlingstiderne i kredsretterne er for lange. Der har således været (og er fortsat) rekrutteringsproblemer og der har været et stort problem med ophobning af sager – som nu er delvist løst ved hjælp af ansættelse af juridiske dommere fra Danmark.

Vi har derfor foreslået, at man evaluerer den nuværende retskredsstruktur, måske med overvejelser om at indskrænke de 4 nuværende kredsretter til 1 for at styrke fagligheden og ressourcerne i kredsretterne. En øget faglighed vil øge kvaliteten og ensartetheden af afgørelserne. Desuden vil en højere faglighed tillige kunne øge muligheden for rekruttering.

En sammenlægning kunne eventuelt ske ved, at kredsretten sættes forskellige steder i Grønland og at der i højere grad benyttes videokonferencer, hvis dette er hensigtsmæssigt i de givne situationer.

Desuden har vi foreslået, at de civile sager som midlertidigt er blevet overført fra kredsretterne til Retten i Grønland permanent behandles i Retten i Grønland. Årsagen hertil er, at de civilretlige sager dækker over mange forskellige juridiske retsområder og ofte er af kompliceret art og kræver juridisk ekspertise. Det er vores opfattelse, at sådanne sager bør afgøres af juridiske dommere, da der ellers er en latent risiko for forkerte afgørelser, som igen vil føre til større belastning på andre dele af domstolene i form af ankesager. Desuden vil civilretlige sager trække endnu flere ressourcer ud af kredsretterne, som allerede nu, hvor der kun behandles kriminalsager, dødsboskiftesager og fogedsager er pressede ressourcemæssigt.

Desuden har vi peget på, at der bør tilføres domstolene flere ressourcer, da der på flere punkter er behov herfor. Disse områder er nævnt på side 8 i vores rapport.

Og så tror jeg at min taletid er gået og Peter fra den grønlandske advokatforening og også medlem af vores udvalg vil fortsætte.